

AVGUST 2023

ŠPORTNA DVORANA KOMEN

Mnenje Športne zveze Komen
Županu in občinskim svetnikom Občine Komen

ŠPORTNA ZVEZA KOMEN

Vsebina

Uvod	03
Par osnovnih informacij	04
Nacionalni program športa RS	05
Kronologija iskanja ustrezne rešitve	06
Osnutek javnega natečaja	08
Odgovori na napačna izhodišča	09
Priložnosti in podpisi	10

Podrobna strokovna izhodišča nove športne dvorane in ureditve športnega parka Grofovsko-Kraški park Komen so predstavljena v projektni dokumentaciji arh. biroja Stolp d.o.o. ter v Osnutku javnega, projektne enostopenjskega natečaja za izbiro strokovno najprimernejše rešitve arh. biroja Obrat d.o.o.

Uvod

K uvodniku Osnutka javnega natečaja Športne dvorane Komen ni kaj dodati. Namen in cilji projektne naloge so jasni in opredeljeni in z zapisanim se v Športni zvezi Komen lahko strinjamo. Predvsem to velja za velikost igralne površine, ki meri ustreznih 40 x 20 m.

Pri odločanju o pomembnih vprašanjih na področju urejanja prostora sodi sodelovanje in vključevanje zainteresirane javnosti med razvojne priložnosti v modelu trajnostnega razvoja. Če javnost rešitve posvoji in jih obenem zagovarja, je njihova izvedba praviloma bolj učinkovita. Obenem se zmanjša tveganje odločevalcev, da bi sprejemali odločitve, ki bi naletele na odpor. Strokovna mnenja v sodelovanju z javnostjo postanejo s tem bolj prepričljiva.

V mnenju Športne zveze Komen so na kratko predstavljeni vsi pomembnejši vidiki projekta ter kronologija prizadevanj pri iskanju prave rešitve. Zraven so podani odgovori na, po našem mnenju, nekatera napačna izhodišča, ki so bila izražena na sestanku v Tomačevici junija 2023. Pri preverjanju vseh dejstev, vseh pogovorov in sestankov na to temo, pa tudi glede na že narejene načrte nove športne dvorane in športnega parka Grofovsko s strokovno utemeljitvijo smo prišli do spoznanja, da v vseh letih snovanja projekta ni bilo NIKOLI govora o različicah, kjer bi bila velikost igralne površine manjša od velikosti 40 x 20 m.

V Športni zvezi Komen smo si zato enotni, da je pripravljen predlog v Osnutku projektne naloge z merami igralne površine 40 x 20 m dober in edini ustrezen. Na ta način vsem našim športnikom, rekreativcem, šolskemu športu kot tudi našim zanamcem ustvarimo kvalitetne pogoje za športno vadbo. Nenazadnje se športna infrastruktura, ob natančno načrtani strategiji športa, vedno gradi za prihodnost in je ob pravilno zastavljenem upravljanju lahko tudi motor razvoja lokalnega okolja. Prihodnost pa se, kot vemo, vedno začne v domačem okolju.

Športna zveza Komen

Par osnovnih informacij

S ciljem po medsebojnem sodelovanju in enotnem ter skupnem nastopanju je bila Športna zveza Komen ustanovljena avgusta 2017. Po popisu vseh članov 6-ih društev (2022) šteje preko 700 članov, kar priča o razvejanosti športa in rekreacije. ŠZ Komen se uvršča med največje nevladne organizacije v Občini Komen.

PISANA PALETA ŠPORTA IN REKREACIJE

6 društev nudi pisano paleto športnih in rekreativnih aktivnosti. Od nogometa, košarke, balinanja, plesa, futsala, rekreacije, teka ... večje ponudbe športa v številčno majhni občini bi bilo težko pričakovati.

VRHUNSKI REZULTATI, DELO Z MLADIMI, ZDRAV ŽIVLJENJSKI SLOG

Na eni strani usmerjenost k vrhunskim rezultatom pri balinarjih, na drugi usmeritev mladih v kakovostni šport, na tretji redna tedenska rekreacija. Vsem pa je skupna skrb za zdrav življenjski slog.

OLIMPIJSKI KOMITE SLOVENIJE-ZDRUŽENJE ŠPORTNIH ZVEZ*

Od leta 2018 je ŠZ Komen polnopravna članica OKS-ZŠZ in v mandatnih obdobjih 2018-2022 in 2022-2026 sodeluje na skupščinah OKS-ZŠZ. Njen delegat je tudi član Nadzornega odbora OKS-ZŠZ.

ŠPORTNA UNIJA SLOVENIJE - ŠPORT ZA VSE

Od leta 2019 je ŠZ Komen članica najštevilčnejše organizacije na področju športa za vse v Sloveniji - Športne unije Slovenije (ŠUS). V Izvršnem odboru ŠUS ima ŠZ Komen svojega predstavnika.

**Športna zveza Komen je umeščena pod Regijsko pisarno OKS-ZŠZ Nova Gorica, s katero odlično sodeluje. Kot delegat na skupščinah OKS-ZŠZ predstavnik Športne zveze Komen zastopa interese športa vseh severnoprimorskih občin.*

Nacionalni program športa RS 2014-2023

Sledeči tekst je izvleček iz dopisa Športne zveze Komen kandidatom za župana pred volitvami leta 2018. Kljub izraženi volji, nameri, celi vrsti sestankov danes dokončne rešitve še vedno ni na vidiku.

V Nacionalnem programu športa RS 2014-2023 je pri opisu infrastrukturnih pogojev za izvajanje športnih dejavnosti zapisano, da je bila v preteklosti zlasti z intenzivnimi vlaganji občin zgrajena mreža kakovostnih športnih površin, ki zagotavlja 0,33m² pokritih in 3,18m² nepokritih športnih površin na prebivalca*.

Trenutno stanje pokritih in nepokritih športnih površin v Občini Komen slovenskega povprečja ne dosega (podatki so iz leta 2010). Še bolj je vprašljiva kakovost le teh, saj te sodijo bolj v neko drugo časovno obdobje in ne čas, ki ga živimo. Šolska telovadnica v Komnu ter balinarska dvorana v Kobjeglavi sta dotrajani, potrebni prenove oz. iskanju drugačne rešitve. Telovadnica v Štanjelu omogoča le omejeno športno vadbo za manjše skupine. Pri nepokritih športnih površinah so svetle izjeme tam, kjer vaše skupnosti same poskrbijo za obnovo in vzdrževanje. Komen, središče občine, pa je brez ustreznih in kakovostnih zunanjih športnih površin najbrž kar slovenska posebnost.

Iz dejanskega stanja je razvidno, da večjih vlaganj Občine Komen v športno infrastrukturo v celotnem obdobju obstoja občine ni bilo. Iz podatkov razpisov Fundacije za šport in Ministrstva za izobraževanje je obenem razvidno, da se tako Občina Komen kot OŠ Komen nista nikoli prijavi na noben razpis.

Zakonu o lokalni samoupravi, 21. Člen: *Občina samostojno opravlja lokalne zadeve javnega pomena "(izvirne naloge)", ki jih določi s splošnim aktom občine ali so določene z zakonom. Občina za zadovoljevanje potreb svojih prebivalcev opravlja zlasti naslednje naloge (11 alineja): - pospešuje razvoj športa in rekreacije;*

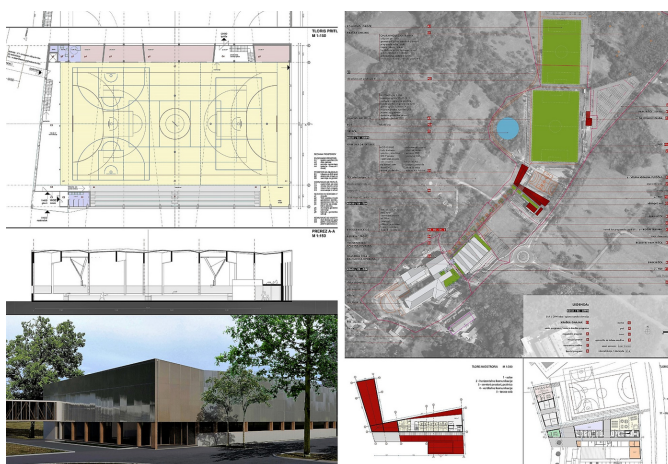
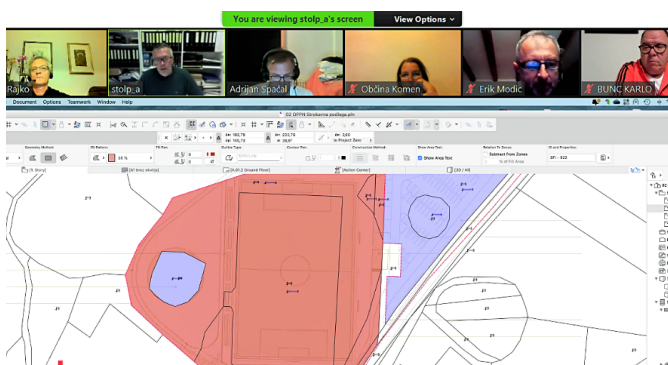
*Podatki o obsegu športnih površin na prebivalca se nanašajo na leto 2010 (vir MŠŠ). Ob dodatnem vlaganju občin v zadnjih 13-ih letih so danes ti nedvomno drugačni, obseg športnih površin na prebivalca pa brez dvoma občutno večji..

Kronologija iskanja ustrezne rešitve

Načrt o ureditvi Športnega parka Grofovška nam je leta 2018 prvi predstavil takratni vršilec dolžnosti župana, g. Valter Ščuka.

Projekt ureditve Športnega parka Grofovška je bil Športni zvezi Komen prvič predstavljen avgusta 2018. V povezavi s prenovljeno šolsko telovadnico in dodatno športno ponudbo ga lahko smatramo kot enega izmed ključnih momentov pri iskanju rešitev pri razvoju športa v občini.

Dokaj preprost načrt ureditve športnega parka odgovorov na dotrajano športno dvorano ni dal. V iskanju ustrezne rešitve smo se marca 2019 skupaj z županom g. Erikom Modicem, ravnateljico OŠ Komen in člani občinskega sveta odzvali povabilu župana Občine Brezovica g. Metoda Ropreta, ki nam je ob pomoči tehničnega osebja podjetja Duol d.o.o. predstavil možnost postavitve napihljive športne dvorane. Šlo bi za začasen objekt. Odločitev, da se postavi nova športna dvorana je dozorela v tistem obdobju.

Kronologija iskanja ustrezne rešitve

"V letu 2021 je bila izdelana in potrjena celovita idejna zasnova ureditve športnega parka na Grofovski vključno z idejno zasnovo nove športne dvorane". Spletna stran Očine Komen: Projekti in investicije.

Konec leta 2019 je prišlo do sodelovanja s projektantskim birojem Stolp d.o.o., ki je ob upoštevanju vseh dejstev na terenu z določitvijo lokacije nove športne dvorane postavil izhodišča za načrtovanje urbanistične zasnove širšega območja. Osnutek idejnih rešitev je bil predstavljen potencialnim uporabnikom, njihove želje in pripombe so bile upoštevane. Iz podrobne, strokovne ter celovite idejne zasnove ureditve športnega parka na Grofovski skupaj z idejno zasnovo nove športne dvorane podajamo glavne poudarke:

- faznost postavitve nove športne dvorane z ustrezno igralno površino za futsal oz. rokomet 40 x 20m ter povezava z Osnovno šolo Komen
- nadomestna raba šolske telovadnice za glasbeno šolo in balinarsko dvorano
- ureditev Kraškega športno rekreacijskega parka Komen na Grofovski - Kraški park Komen**.

**Po vrsti skupnih in ločenih sestankov usklajevanja v letih 2020 in 2021 s predstavniki Športne zveze Komen, NK Komen, BK Hrast Kobjeglava-Tupelče, Glasbeno šolo Sežana in OŠ Komen je bil predlagan predlog sprejet. Pred javno razgrnitvijo ter obravnavo projektne naloge je ob prisotnosti župana, predstavnice občine, predstavnika občinskega sveta, ravnateljice OŠ Komen, predstavnikov Športne zveze Komen, predstavnika Regijske pisarne OKS-ZŠZ Nova Gorica, predstavnika Komisije mladih ter arhitekturnega biroja Stolp d.o.o. oktobra 2021 preko zoom-a potekal zadnji posvetovalni sestanek. Na večino vprašanj je bilo ob predstavitvi projektne naloge odgovorjeno. Naj poudarimo, da so bile od samega začetka snovanja projekta vse aktivnosti, predlogi itn. predstavnikov Športne zveze Komen opravljeni na prostovoljni ravni in brezplačno.*

***Ob ureditvi Kraškega parka Komen je bil sprejet predlog, da se prednostno urejajo osnovni pogoji za nadaljnji razvoj nogometa in zagotovitev površin za realizacijo programov športne vzgoje. Hkrati se urejajo spremljevalne vsebine, ki omogočajo javno prostočasno uporabo območja, tako krajanom kot obiskovalcem iz širše okolice. Vizija predstavnikov naročnika o kraju primernemu, a v širšem merilu prepoznanemu območju, ki bo delovalo kot atraktor in katalizator športnega in turističnega razvoja občine se izpolnjuje skozi primerjalne prednosti lokacije in organizacijsko programske ukrepe. Bistvene primerjalne prednosti širše lokacije so: krajinska neokrnjenost, velik delež javne lastnine in javna dostopnost ter prehodnost območja in zaledja. Če ima Štanjel velik potencial razvoja kulturno umetniškega središča, ima na drugi strani Komen z okolico, ob izdelani strategiji, s postavitvijo nove športne dvorane in ureditvijo Kraškega parka Komen, velik potencial športno rekreacijske turistične destinacije.*

Osnutek javnega natečaja za športno dvorano Komen

Posvet v okviru zaključka priprave javnega natečaja za izbiro strokovno najprimernejše rešitve za novo športno dvorano Komen in odgovori Športne zveze Komen na nekatera napačna izhodišča.

Občina Komen je ob strokovni pomoči arhitekta Blaža Babnik Romaniuka in Zbornice za arhitekturo in prostor Slovenije (ZAPS) pripravila osnutek javnega natečaja za izbiro strokovno najprimernejše rešitve za športno dvorano Komen. Na posvetu z županom Erikom Modicem, člani občinskega sveta, predstavnic osnovne šole ter člani Športne zveze Komen, ki je bil 28.6.2023 v Tomačevici so bile s strani arhitekta predstavljene 3 variante:

- velikost šp. dvorane M. Osnovna, dva vadbena prostora. Za potrebe OŠ, v manjši meri primerna za športna društva. Za futsal ali rokomet neprimerna.
- velikost šp. dvorane M+. Osnovna, povečana. Za potrebe OŠ, primerna za športna društva, a ne za vsa. Za igranje futsala ali rokometu neprimerna.
- velikost šp. dvorane L. Velika, igralna površina 40x20m. Za potrebe OŠ ter primerna in ustrezna za vsa športna društva.

V Športni zvezi Komen osnutek natečajne naloge z ustrezno igralno površino 40 x 20m smatramo kot dober in ustrezen, saj ta sledi potrebam tako šolskega, kot klubskega športa in rekreacije. V novo športno dvorano bo umeščena tudi glasbena šola, ki s tem rešuje prostorsko stisko na OŠ Komen.

Načrtovanje športnih objektov (posebej v manjših občinah) mora obvezno upoštevati povezovanje z drugimi sektorji (izobraževanje, kultura, turizem, industrija dogodkov, uporaba ob naravnih nesrečah itn.), saj ti predstavljajo javni interes, ki področje športa presegajo. Nenazadnje je v zadnjem sklicu državnega zbora RS področje športa umeščeno pod Ministrstvo za gospodarstvo, kar bolje odraža njegovo mesto v družbi. Promocije, ki jo država dobi od naših športnikov drugje ne dobi. Na lokalnem nivoju ni dosti drugače*.

**Zakon o uvajanju naprav za proizvodnjo električne energije iz obnovljivih virov energije (2023) uzakonjuje obvezo, da se sončne elektrarne namesti že pri novogradnjah, rekonstrukcijah parkirišč in stavb, ki so večje od 1000 m², oziroma na vseh obstoječih objektih s površino, ki presega 1700 m. Z vestnim načrtovanjem se izboljša varstvo okolja, omogoči trajnostni razvoj ter samozadostnost objektov.*

Odgovori na, po našem mnenju, napačna izhodišča

V nadaljevanju podajamo kratke odgovore na, po našem mnenju, nekatera napačna izhodišča, ki so bila na posvetu v Tomačevici predstavljena iz strani arhitekta Blaža Babnika Romaniuka (ZAPS).

Primerjava športnih objektov.

Kot funkcionalno in cenovno primerljivi športni dvorani sta nam bili predstavljeni Športna dvorana Mengeš in Športna dvorana Vižmarje Brod. Že bežen pogled (slika 1 in 2) ter analiza samih objektov da vedeti, da si takega "luksuza" v Komnu ne moremo privoščiti. Po velikosti občine, številu prebivalstva ter potrebah osnovne šole in športnih društev je veliko bolj primerljiva večnamenska športna dvorana Dobropolje (slika 3).

Oddaljenost športnih objektov v sosednjih občinah od Komna.

Z izmerjeno oddaljenostjo in predstavljeno velikostjo športnih objektov v sosednjih občinah se poraja vprašanje ali naj domača športna društva svoje delovanje raje prenesejo v sosednje občine? Tja, kjer so pogoji ustrezni. Naj starši svoje otroke še naprej vozijo 10-25 km v sosednje občine?*

**Kar je za mestne občine z razvitim javnim prevozom v veliki meri samoumevno, za občino, kot je naša ni. Ob vseh besedah po "trajnostni mobilnosti" smo vezani na lastne prevoze in željo staršev, da se njihovi otroci ukvarjajo s športom. Ko je govora o naravnem prirastku prebivalstva v občini si tega, brez ustrezne, tudi športne infrastrukture, ne gre predstavljati.*

Utemeljevanje velikosti dvorane na podlagi zasedenosti v popoldanskem času. Glede velikosti in smiselnosti investicije v športni objekt je treba najprej natančno opredeliti programe, ki se že/ali se še bodo v njem izvajali in kakšen je njihov potencial. Najpogostejša napaka je, da brez prevetritve in potenciala programov pride do prehitre in s tem neustrezne odločitve. Javni interes, ki naj bi zaradi svojih pozitivnih multiplikativnih učinkov, sploh v manjših okoljih, prevladal, se lahko izkaže za dvorezen meč. Znani so primeri iz bližnje okolice, kjer prevelika odvisnost od samo ene športne panoge želenih rezultatov ne daje (Miren, Dornberk, Ajdovščina). Ob poznavanju športa v Občini Komen si upamo trditi, da do česa podobnega v primeru nove športne dvorane v Komnu NE MORE priti. Lokalni šport je že v tem trenutku izredno razvejan in raznolik, množičnost vadečih velika. Ne smemo še pozabiti, da kvalitetni vadbeni prostori s seboj vedno prinesejo tudi dodatne športne programe in vsebine.*

Priložnosti

Par priložnosti, ki jih zamujamo.

- S svojo plesno produkcijo Plesno društvo Be Funky polni dvorane širom Slovenije, nenazadnje je decembra lani napolnilo Cankarjev dom. Se nam bo 160 plesalcev vseh starosti lahko kdaj predstavilo tudi v Komnu?
- V mesecu maju je NK Komen organiziral turnir v malem nogometu za ekipe starostne skupine U7. Turnir si je ogledalo preko 500 staršev in sorodnikov iz bližnje in daljne okolice, ki so prišli navijati za svoje mlade nogometaše.
- V sodelovanju s Športno zvezo Nova Gorica je bila meseca maja v športni dvorani Dornberk izpeljana Mini olimpijada za otroke vrtca in prve triade 5-ih osnovnih šol, tudi komenskih. Preko 300 otrok in odlično vzdušje.
- Z vsemi svojimi selekcijami Športno košarkarsko društvo Kras na sezono odigra 120 tekem samo v državnem prvenstvu, od tega 60 "doma" v športni dvorani Dornberk. Ob ustreznih pogojih bi domače tekme igrali v Komnu.
- Vsako leto ŠD Biser Krasa Štanjel in ŽNK Gorjansko organizirata več futsal turnirjev, na katerih je število sodelujočih ekip veliko. Poudariti velja, da so v preteklosti iskali ustrezne šp. dvorane za izvedbo turnirjev v zimskem času.
- ... lahko bi še naštevali. Programov, ki bi jih kot del OKS-ZŠZ in Športne unije Slovenije izpeljali se skoraj nismo dotaknili. Da o možnostih športnih priprav in športnega turizma niti ne govorimo. Priložnosti je vsekakor veliko.

**Ob vprašanju zasedenosti nove športne dvorane in programih, ki bi se v popoldanskem času v njej izvajali se na posvetu ni upoštevalo potencialnih terminov Plesnega društva Be Funky. Svojo dejavnost trenutno izvajajo v prostorih nad trgovino Magro v Komnu, kjer so prostori za plesno vadbo neprimerni.*

Podpisi članov ŠZ Komen

Z mojim podpisom se z mnenjem Športne zveze Komen v celoti strinjam.

Plesno društvo Be Funky

Mateja Terčon Knap

• Podpis:

Nogometni klub Komen

Adrijan Spačal

• Podpis:

Balinarski klub Hrast

Marjan Grmek

• Podpis:

ŠKD Kras

Karlo Bunc

• Podpis:

ŠK društvo Hruševica

Boštjan Furlan

• Podpis:

ŠKUD Biser Krasa Štanjel

Boris Hočevar

• Podpis:

Športna zveza Komen

Rajko Kralj

• Podpis:

ŠPORTNA ZVEZA KOMEN

Hvala za pozornost.

Šolska telovadnica v Komnu je bila zgrajena leta 1986 in sodi med starejše objekte te vrste še v uporabi. Telovadnica dimenzij 29,50x17m ni primerna za izvajane športnih aktivnosti kot so igranje malega nogometa-futsala ali rokometu. Obenem ne ustreza niti predpisanim normativom za osnovne šole z 2 vadbenima prostoroma.

Po 37 letih je najbrž že čas, da k problematiki športne infrastrukture v Občini Komen pristopimo odločno in s pogledom v prihodnost. Ob zavedanju, da športni objekti predstavljajo javni interes in bodo ustrezali še za nadaljnjih 40 let. Športna infrastruktura je osnovni predpogoj za športno udejstvovanje v številnih športnih panogah. S tem se povečuje pozitiven vpliv na zdravje ter delovno sposobnost in storilnost ljudi. Posamezniki so zaradi športa manj dovzetni za vsakdanje negativne vplive, kar je posebej pomembno pri otrocih in mladini.

**V upanju, da smo z našim
mnenjem Vašo odločitev
vsaj malo olajšali.
Ustreza nam različica L
s 40x20m igralne površine.**

Kontakt

Športna zveza Komen
Komen 118, 6223 Komen
00386 40 645 767

www.szkomen.si
info@szkomen.si